

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu

I. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez ONZ w 1989 r.
3. Ustawa z dnia 7 września 1991. o systemie oświaty.
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
6. Rozporządzenie MEN w sprawie zakresu i form działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.
7. Rozporządzenie MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
8. Rozporządzenie MKiDN w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych.
9. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. W. Kilara w Olkuszu.
10. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole.
11. Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej.

II. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu stanowi integralną część pracy szkoły i łączy zadania dydaktyczne, wychowawcze oraz opiekuńcze. Jest dokumentem, który ukierunkowuje działania całej społeczności szkolnej na wspieranie uczniów w ich rozwoju artystycznym, emocjonalnym i społecznym oraz na zapewnienie im bezpiecznych warunków nauki i wychowania.

Specyfika szkoły muzycznej sprawia, że uczniowie poza zdobywaniem wiedzy ogólnomedycznej i umiejętności gry na instrumencie doświadczają także szczególnych wyzwań: tremy scenicznej, stresu związanego z publicznymi występami, potrzeby systematycznej pracy indywidualnej i współdziałania w zespołach. Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia te czynniki i dąży do tego, aby szkoła nie była tylko miejscem kształcenia muzycznego, lecz także przestrzenią wszechstronnego rozwoju osobowości.

Dokument opiera się na wartościach uniwersalnych: prawdzie, dobru, pięknie, szacunku, solidarności i odpowiedzialności. Uwzględnia potrzeby uczniów i rodziców zdiagnozowane w badaniach ankietowych, kierunki wskazane przez Centrum Edukacji Artystycznej, a także Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole. Program wzmacnia współpracę między uczniami, rodzicami i nauczycielami, kładąc nacisk na budowanie więzi wspólnoty oraz nawiązywanie relacji opartych na wzajemnym zaufaniu i wsparciu.

Realizacja programu odbywa się poprzez koncerty, audycje, warsztaty, działania integracyjne i profilaktyczne, spotkania z rodzicami, a także codzienną pracą w klasie i podczas prób zespołowych. Wspólnym celem wszystkich działań jest kształtowanie ucznia świadomego swoich talentów, otwartego na świat i kulturę, zdolnego do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym i artystycznym.

III. Misja i wizja szkoły

Misja szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu realizuje szczególną misję: kształci przyszłych artystów, a równocześnie wspiera rozwój młodych ludzi w ich drodze do dorosłości. Muzyka staje się tu nie tylko przedmiotem nauki, lecz także narzędziem wychowania – uczy wrażliwości, wytrwałości, współpracy i odpowiedzialności.

Misją szkoły jest towarzyszenie uczniowi w procesie rozwijania talentu i charakteru, tak aby stał się on osobą świadomą swojej wartości, otwartą na świat i kulturę, zdolną do twórczego działania oraz wrażliwą na potrzeby drugiego człowieka.

Wizja Szkoły

Wizją Państwowej Szkoły I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu jest bycie nowoczesną i bezpieczną placówką artystyczną, w której każdy uczeń:

- Znajduje przestrzeń do rozwoju swoich zdolności,
- Uczy się przez doświadczenie sceniczne,
- Zdobywa umiejętności potrzebne w życiu codziennym – radzenia sobie z treścią, pracy w zespole, organizacji czasu,
- Kształtuje postawy społeczne i obywatelskie,
- Odkrywa wartości kultury narodowej i europejskiej.

Szkoła pragnie być miejscem, w którym uczniowie i nauczyciele czują się częścią wspólnoty. Wspólnoty opartej na szacunku, współpracy i dialogu, w której rodzice są partnerami w procesie wychowania, a instytucje kultury i samorząd lokalny stają się naturalnymi sprzymierzeńcami w budowaniu artystycznej i społecznej wrażliwości młodego człowieka.

Dążymy do tego, aby absolwent naszej szkoły nie tylko znał język muzyczny, lecz także umiał go używać jako narzędzia komunikacji i porozumienia, a zarazem był przygotowany do dalszej edukacji, do życia w dynamicznie zmieniającym się świecie i do odpowiedzialnego uczestnictwa w kulturze.

IV. Diagnoza potrzeb szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na systematycznej diagnozie środowiska szkolnego. Diagnoza ta jest prowadzona corocznie i obejmuje:

- Analizę ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- Obserwacje i doświadczenia kadry pedagogicznej,
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- Analizę Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w szkole,
- Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej.

Wyniki diagnozy wskazują na potrzebę szczególnej troski o rozwój emocjonalny uczniów (radzenie sobie ze stresem scenicznym i treścią), systematyczne wzmacnianie kompetencji społecznych, budowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, profilaktykę zagrożeń cyfrowych i uzależnień oraz ścisłą współpracę szkoły z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Ważnym elementem pozostaje także konsekwentne wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich, zapewniających bezpieczeństwo i poszanowanie praw dziecka.

Szczegółowe wyniki badań diagnozy, wraz z harmonogramem działań wychowawczo-profilaktycznych na dany rok szkolny, stanowią coroczny załącznik do niniejszego programu

V. Cele programu

Cele ogólne

1. Rozwój artystyczny i osobisty ucznia

Szkoła muzyczna wspiera wszechstronny rozwój talentów i zdolności, ale równocześnie kształtuje charakter, odpowiedzialność i wytrwałość. Muzyka staje się narzędziem kształtowania wrażliwości i kultury osobistej ucznia.

2. Rozwój emocjonalny i społeczny

Istotnym celem programu jest kształtowanie umiejętności radzenia sobie z treścią, stresem scenicznym i emocjami, a także rozwijanie zdolności komunikacyjnych i współpracy w grupie.

3. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich

Poprzez koncerty okolicznościowe, wyjazdy edukacyjne oraz działania prospołeczne, szkoła wzmacnia tożsamość narodową uczniów i ich poczucie odpowiedzialności za wspólnotę.

4. Wzmacnianie odporności psychicznej i profilaktyka zagrożenia

Szkoła przygotowuje uczniów do odpowiedzialnych wyborów życiowych, uczy unikania zachowań ryzykownych, świadomego korzystania z technologii cyfrowych oraz zdrowego stylu życia.

5. Ochrona małoletnich i zapewnienie bezpieczeństwa

Realizując Standardy Ochrony Małoletnich szkoła dba o bezpieczne środowisko edukacyjne, wolne od przemocy, dyskryminacji i zaniedbania, w którym każdy uczeń ma prawo do poszanowania swojej godności.

Cele szczegółowe

- Rozwijanie wrażliwości artystycznej i estetycznej uczniów,
- Kształtowanie poczucia własnej wartości, asertywności i odpowiedzialności,
- Rozwijanie kompetencji społecznych: współpraca, komunikacja, empatia, solidarność,
- Przygotowanie do radzenia sobie ze stresem i treścią sceniczną,
- Wspieranie uczniów w pokonywaniu trudności emocjonalnych i edukacyjnych,
- Budowanie szacunku dla tradycji narodowej, regionalnej i szkolnej,
- Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych,
- Promowanie zdrowego stylu życia i dbałość o dobrostan psychofizyczny,
- Przeciwdziałanie uzależnieniom, cyberprzemocy i innym zagrożeniom cywilizacyjnym,
- Wspieranie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- Wdrażanie zasad bezpiecznego korzystania z nowych technologii,
- Systematyczne wzmacnianie działań wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.

VI. Obszar działań i formy realizacji

1. Rozwój emocjonalny

Rozwój emocjonalny uczniów jest jednym z najważniejszych obszarów w szkole muzycznej. Częste występy publiczne, udział w konkursach i przesłuchaniach stwarzają sytuacje wymagające odporności psychicznej. Dlatego szkoła wspiera uczniów w nauce radzenia sobie ze stresem, treścią sceniczną i lękiem przed oceną.

Formy realizacji:

- Warsztaty psychologiczne nt. stresu i tremy,
- Rozmowy indywidualne z nauczycielami,

- Ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe na zajęciach,
- Popisy/koncerty klasowe i wewnątrzszkolne jako etap przygotowania do dużych występów,
- Budowanie atmosfery wsparcia i akceptacji w klasie.

2. Rozwój społeczny

Szkoła muzyczna to nie tylko miejsce nauki gry na instrumencie, ale także przestrzeń współpracy w zespołach, orkiestrach czy chórze. Dzięki temu uczniowie uczą się współdziałania, odpowiedzialności i solidarności.

Forma realizacji:

- Praca w zespołach instrumentalnych i chórze,
- Udział w koncertach środowiskowych,
- Działalność Samorządu Uczniowskiego,
- Akcje integracyjne i uroczystości szkolne.

3. Rozwój patriotyczny i obywatelski

Szkoła, nosząc imię wybitnego polskiego kompozytora Wojciecha Kilara, ma szczególne zadanie kształtowania postaw patriotycznych i obywatelskich. Uczniowie poprzez muzykę uczą się wyrażać szacunek dla historii i tradycji narodowej.

Formy realizacji:

- Koncerty i audycje z okazji świąt narodowych (11 listopada, 3 maja),
- Wydarzenia szkolne poświęcone Patronowi,
- Udział w lokalnych uroczystościach patriotycznych,
- Lekcje o roli muzyki w historii Polski i regionu.

4. Profilaktyka uzależnień i zagrożeń

Wychowanie w szkole obejmuje również przeciwdziałanie zjawiskom ryzykownym, takim jak używki, cyberprzemoc czy uzależnienia od nowych technologii. Celem jest rozwijanie świadomości i umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

Forma realizacji:

- Akcje edukacyjne nt. szkodliwości alkoholu, papierosów i narkotyków,
- Warsztaty nt. bezpieczeństwa w Internecie i kultury cyfrowej,
- Spotkania ze specjalistami: psycholog, pedagog, policja,
- Systematyczne przypominanie zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich,
- Promowanie zdrowego stylu życia.

5. Rozwój artystyczny i kulturowy

Rozwój artystyczny jest naturalnym centrum działalności szkoły. Występy publiczne kształtują postawy, rozwijają wrażliwość i uczą systematyczności. Edukacja muzyczna jest równocześnie drogą do rozwoju osobowości i charakteru.

Forma realizacji:

- Koncerty szkolne, audycje klasowe, wydarzenia muzyczne, konkursy i festiwale,
- Warsztaty mistrzowskie i lekcje otwarte,
- Współpraca z instytucjami kultury (Miejski Ośrodek Kultury, Filharmonia, inne szkoły muzyczne),
- Udział w projektach artystycznych,
- Dokumentowanie i promocja osiągnięć uczniów.

6. Promocja zdrowia i dobrostanu

Muzykowanie wymaga dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne. Szkoła kładzie nacisk na profilaktykę zdrowotną i równowagę pomiędzy nauką a odpoczynkiem.

Forma realizacji:

- Edukacja nt. higieny głosu, postawy ciała i ochrony słuchu,
- Zajęcia z elementami profilaktyki zdrowotnej,
- Akcje prozdrowotne i promowanie zdrowych nawyków,
- Ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe,
- Promowanie właściwego odpoczynku i zdrowych nawyków żywieniowych.

VII. Sylwetka absolwenta

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu to młody człowiek przygotowany do dalszej edukacji muzycznej i świadomego uczestnictwa w kulturze. Jest wrażliwy artystycznie i społecznie, zna swoją wartość, potrafi współpracować z innymi i odpowiedzialnie podejmuje decyzje.

Cechy absolwenta:

- Posiada umiejętności muzyczne w zakresie gry solowej i zespołowej,
- Rozwija swoją kreatywność i potrafi wyrażać emocje poprzez sztukę,
- Umie radzić sobie z treścią sceniczną i stresem,
- Wykazuje się kulturą osobistą, empatią i szacunkiem dla innych,
- Zna i ceni tradycję narodową oraz dziedzictwo kulturowe,
- Potrafi współdziałać w grupie i brać odpowiedzialność za wspólne cele,
- Świadomie korzysta z nowych technologii, dbając o bezpieczeństwo własne i innych,
- Dbą o zdrowie i rozwój osobisty, prowadzi aktywny i zdrowy tryb życia,
- Jest otwarty na świat i dalsze kształcenie artystyczne.

VIII. Zakres odpowiedzialności

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspólnym zadaniem całej społeczności szkolnej.

- **Dyrektor szkoły** – koordynuje i nadzoruje realizację programu, czuwa nad przestrzeganiem Standardów Ochrony Małoletnich, zapewnia warunki organizacyjne i wspiera nauczycieli w podejmowanych działaniach.
- **Nauczyciele** – realizują zadania wychowawcze i profilaktyczne w ramach prowadzonych zajęć, wspierają uczniów w rozwoju i współpracują z rodzicami.
- **Rodzice** – współpracują ze szkołą w procesie wychowania i profilaktyki, wspierają dzieci w rozwoju emocjonalnym i artystycznym.
- **Uczniowie** – aktywnie uczestniczą w działaniach wychowawczo-profilaktycznych, dbają o atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa w szkole.
- **Samorząd uczniowski** – inicjuje i współorganizuje przedsięwzięcia szkolne, reprezentuje uczniów i rozwija postawy odpowiedzialności obywatelskiej.
- **Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich** – monitoruje bezpieczeństwo uczniów, reaguje na sytuacje zagrożenia i prowadzi działania informacyjne.

IX. Ewaluacja i monitoring

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego podlega systematycznej ewaluacji, której celem jest ocena skuteczności działań i planowanie dalszych kierunków pracy.

Formy ewaluacji:

- Ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- Coroczna diagnoza czynników ryzyka i chroniących,
- Analiza wniosków nauczycieli i kierowników sekcji.

Na podstawie wyników ewaluacji opracowany jest harmonogram działań na kolejny rok szkolny, który stanowi załącznik do programu

X. Postanowienia końcowe

1. Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. W. Kilara w Olkuszu został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
2. Program stanowi integralną część działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
3. Harmonogram działań wychowawczo-opiekuńczych stanowi coroczny załącznik do programu i podlega aktualizacji na podstawie diagnozy potrzeb oraz rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej.
4. Wszystkie zmiany w treści programu mogą być wprowadzone uchwałą Rady Rodziców.